

nové

**michael
viewegh**
román pro muže

Druhé město

**michael
viewegh
román pro muže**

Tento fiktivní příběh je volně inspirován několika skutečnými událostmi.

ČERVENEC 1988
prolog

Místo děje: velký rodinný dům na okraji západočeského městečka, s hezkým výhledem do podhorské krajiny (jde o vyhledávanou rekreační a turistickou oblast).

Hlavní postavy: sourozenci Cyril (29), Bruno (20) a Aneta (16).

Cyrl je právník, ženatý, žije v Praze. Bruno studuje druhý ročník pedagogické fakulty v Českých Budějovicích, Aneta zdejší gymnázium.

Od tragické smrti jejich rodičů uplynulo šest let.

Z prarodičů žije už jen babička, kterou se Cyrilovi podařilo umístit v nedalekém domě s pečovatelskou službou (nejčastěji ji navštěvuje Aneta).

Expozice románu: druhou červencovou sobotu roku 1988 se Bruno žení; bere si spolužačku z fakulty Renatu, která je ve třetím měsíci těhotenství.

V předvečer svatby Renata odjíždí k rodičům, Bruno a Aneta čekají na příjezd Cyrila, který má už více než hodinové zpoždění. Aneta po celý den překypovala dobrou náladou a na všech předsvatebních přípravách se podílela s nečekaným zápalem, ale na sklonku dne bez varování vypoví Brunovi poslušnost. Zničehonic mu přestane odpovídat. Popuzeně sundává jeho ruku ze svých ramen. Když se zastaví nad starou dětskou postýlkou, kterou Bruno minulý týden obrousil a natřel, v jejím pohledu je posměch, a s podobným pohrdáním nyní vyslovuje i Renatino jméno. Bruno se snaží poryvy jejích pubertálních emocí tolerovat, ale když se Aneta nakonec zavře ve svém pokoji, cítí úlevu. Je rád, že už nemusí nic předstírat. Celý den se pokoušel být spontánní a veselý, jenže se neustále přistihoval, že pouze napodobuje Cyrila. Buď jsi vládce, nebo ovládaný, říkává často Cyril. I ten vzorně uklizený dům teď Bruno proti své vůli nahlíží bratrovými očima: zkouší odhadnout, za co jej Cyril pochválí a naopak. Pohledem

zalétné k červeným bukům na příjezdové cestě. Potom znovu přepočítává stohy papírových tácků a kelímků a současně si vyčítá, že je na starším bratrovi takhle nesmyslně závislý — ale zároveň se nemůže dočkat, až do tísnivého ticha rodičovského domu vtrhne Cyrilova hlučná autoritativnost a rázem vymete všechny ty neviditelné pavučiny tísně, která jim s Anetou svírá srdce.

2

Vedlejší postavy: kamarádi René (9) a Šimon (8), žáci základní školy.

Fotbalový stadion, trénink žákovského oddílu. Malí fotbalisté právě nacvičují přihrávky na delší vzdálenost. Šimon přezdíváný Šimi své spoluhráče výrazně převyšuje jak technikou a přehledem, tak rychlostí a silou. Pochopitelně se i dnes hřeje na výsluní přízně obou trenérů. Dávají ho ostatním chlapcům za vzor.

„Takovýchle kluci potřebujeme!“ opakuje svým svěřencům starší z trenérů, který má celoživotní problémy se skloňováním. „Jako je tady Šimon.“

René má naopak se zpracováním každé prudší přihrávky nemalé potíže a trenéři si ho stejně jako jiné netalentované hochy občas žertem dobírají; nemyslí to zle, pouze se mylně domnívají, že ironie může být pro děti motivující. René ovšem dávno ví, že jakékoli žertování to vždycky jenom zhorší.

Šimi je jeho nejlepší kamarád, ale na fotbalovém trávníku jejich přátelství pokaždé jakoby zeslábně. Dnes má ovšem René v záloze trumf. Už se nemůže dočkat, až konečně svléknou tréninkový dres, opustí stadion a vyjdou na ulici, kde se do jejich vztahu vrátí rovnováha.

Doma má všechno nachystané: dvě karimatky, dva spacáky, dvě zánovní pracovní přilby (ukradli je v obytné buňce na staveništi čističky), dva lovecké nože, dvě baterky, pět svíček, zápalky, myslivecký salám, sušená jablka, čtyři rohlíky, čtyři žluté limonády. A samo-

zřejmě lano. Pohorky si musí natřít sádlem, připomene si René. V jeskyni může být voda.

3

Začátek knihy je zónou, která knihu buď udělá, nebo ji zkazí... Je to část knihy, kterou nejčastěji čtou lidé uvažující, zda si knihu koupí. A je to taky část knihy, kde čtenáři nejčastěji přestanou číst, nedávají jim kniha to, co očekávají. Knihu posuzujeme podle jejího začátku.

CELIA BRAYFIELDOVÁ, *Jak napsat bestseller (Tajemství úspěšného psaní)*

4

Je ti šestadvacet, právě jsi dostudoval; v říjnu půjdeš na rok na vojnu. Už pět let jsi ženatý, s manželkou a dcerkou bydlíte v dělnické čtvrti malého středočeského městečka. Přízemní byt byla původně jediná místnost, z níž po rekonstrukci vznikly dvě miniaturní. Menší ložnice nemá ani deset čtverečních metrů; když otevřeš dveře příliš prudce, narazíš na roh postele — musíš si to zkusit představit, jinak to nemá cenu.

Toužíš žít v Praze (jakkoli ji dosud pořádně neznáš a i v samotném centru mnohokrát bloudíš), ale nemáš tušení, jak se v hlavním městě dostat k bytu. Podals pár inzerátů, často procházíš pasážemi Lucerny a čteš inzeráty ve výlohách. V očích úřednic OPBH je výsměch. Připadá ti, že neznáš jakési tajné pravidlo, komunikační kód.

Nedávno tě přijely navštívit spolužačky z filozofické fakulty — těch pět společných let neumíte jen tak hodit za hlavu. Ještě se nedokážete definitivně odloučit. Máte své přezdívky, společné historky, narážky. Přijdeš jim naproti a cestou z nádraží je připravuješ na to, co uvidí. Každou větou, každým dalším sarkasmem ono provinční městečko

zrazuješ. Stydíš se za ně — za rezavé ploty zanedbaných zahrad, za ošklivé plynové potrubí, za nevzhledné tovární sklady, kolem nichž procházíte.

„Voillá!“ zvoláš teatrálně, když se vpravo od silnice objeví nízké žluté bytovky, postavené v padesátých letech pro tovární dělníky. Na řídkém prašném trávníku se popelí několik dětí. Z lavičky před domem tvůj dámský doprovod pozoruje trojice důchodkyň v domácích zástěrách. Spolužačky se pokoušejí eliminovat z pozdravu ironii.

„Pojďte dál a nezouvejte se!“ říkáš.

Se špatně skrývanými rozpaky vstupují a rozhlízejí se (žena je v práci, čtyřletá dcerka ve školce). Pod jejich opatrným žertováním a usilovnými komplimenty typu *Co je malé, to je milé* je cítit zděšení. Velikost bytu se projevuje i na tobě, na tom, jak se chováš: za tvými rádobý cynickými slovními exhibicemi je nejistota. Přesvědčuješ je i sebe, že tvé sebevědomí tenhle sociální byteček nijak nepoznameenal. Předvádíš se, jako bys i ty sám měl trpasličí rozměry. Kdybys bydlel v důstojnějším bytě, mohl by ses chovat důstojněji. Nemluvil bys o Camusovi a o Masarykovi. Neopil by ses tak rychle. Neotvíral bys francouzský koňak, který jsi dostal od manželky v březnu k narozeninám. Rozbiješ skleničku, ale nedovolíš spolužačkám, aby se místo tebe pokusily střepy uklidit.

„Sem přece nepatříš,“ odváží se říct jedna z nich, když odjíždějí.

Druhý červencový pátek roku 1988.

Dopoledne jedeš do Prahy, samozřejmě autobusem. Řidičský průkaz sis jako většina spolužáků udělal už v posledním roce gymnázia, ale nemáš peníze ani na ojeté auto.

Nemáš peníze ani na automatickou pračku.

Nemáš peníze ani na lacinou dovolenou.

Řidiče autobusu znáš, on tebe také, jezdíš často. Jednou tě vyhodil, když jsi vezl babiččina psa bez košíku. Vždycky se k tobě choval přezíravě, nadřazeně. Před pár týdny jsi promoval a usilovně se snažíš

chovat sebevědomě — ale ani dnes jeho vyzývavý pohled nevydržíš, uhneš jako první.

Notoricky známá cesta: řeka, lesy, jevanské rybníky, nudné příměstské čtvrti s továrnami a sklady — a potom náhle civilizace, kultura, historie. Štukové fasády domů, žulové chodníky místo šterku a bláta. Ze Želivského bys mohl jet metrem až na Můstek, bylo by to nejrychlejší, ale nechceš z Prahy vidět jen černé stěny tunelů, a proto jedeš tramvají k Muzeu, odkud jdeš na Národní pěšky. Marně se snažíš nespěchat; když vstupuješ do redakce nakladatelství Československý spisovatel, jsi viditelně zpocený.

Redaktorka ti nalije sklenici vody a potom ti se slavnostním úsměvem předá smlouvu na vydání tvé prvotiny.

Ještě to nevíš (nic podobného si neodvažuješ představit), ale v následujících letech se staneš úspěšným spisovatelem.

Napišeš a vydáš knihy, které se stanou bestsellery.

5

Cyril jako vždy překvapí: nepřijíždí starou stodvacítkou, ale ve zbrusu novém bílém favoritu. Několikrát zatroubí a vystupuje. Bruno mu vychází v ústrety; cítí nervozitu, jako by se neměl setkat s bratrem, ale s náladovým nadřízeným. Aneta ho ve vstupních dveřích předběhne a skáče Cyrilovi kolem krku.

„Nazdar, píčusové,“ usmívá se Cyril.

Vyndává z auta krabici s videopřehrávačem a karton sektu Bohemia a obojí předá Brunovi. Otevírá zadní dveře a vytahuje ramínko se světlešedým oblekem.

„Pro tebe, brácho,“ říká. „Přece se nebudeš ženit v tom černým funuskvádru.“

Bruno si vyzkouší oblek, Cyril mezitím zprovozní video. Společně zhlédnou Čínskou čtvrt' a potom Cyril přinese z auta kazetu s německým erotickým filmem Řecké fíky. Bruno upadne do rozpaků, a to

nejen kvůli přítomnosti mladičky Anety: není si jistý, zda sledováním takového filmu nepodvádí Renatu. Cyril jeho puritánské obavy prohlédne, vysměje se mu a kazetu pustí.

Krátce před jedenáctou film přeruší společný příjezd policejní hlídky, hasičů a skupinky místních dobrovolníků — hledají se dva školáci, kteří se dosud nevrátili domů a které náhodný svědek spatřil odpole dne v blízkosti nedalekého skalního komplexu. Cyril, Bruno a Aneta se k pátrací akci ihned připojí, a větší část noci tak stráví v okolních lesích. V hlasech mužů je rozhodnost a klid, ale pro Anetu je to nanejvýš vzrušující zážitek: vlhká tráva, teplá tma, mihotavá světla příručních svítilen, netopýři... Pokukuje po jednom z mladých požárníků a víc než kdy předtím se těší, až se poprvé zamiluje.

V půl čtvrté ráno štěkot psů náhle zesílí: René a Šimi jsou nalezeni živí a zdraví v dosud neobjevené jeskyni.

LEDEN 2008

